

Ystävyys, vertaisuus ja osallisuus nuorten hyvinvoinnin voimavarana

Tapahumatalli-loppuseminaari

17.5.2023

Riikka Korkiamäki

riikka.korkiamäki@tuni.fi

 Tampereen yliopisto

IDENTITEETTI

KUULUMINEN

OSALLISUUS

SYRJÄYTYMINEN

LUOTTAMUS

SOLIDARITEETTI

**Hyvää tarkoittavilla ammatillisilla
politiikoilla ja käytännöillä on vain
rajalliset mahdollisuudet onnistua,
jos ne eivät tunnista nuoren
sosiaalista todellisuutta.**

(Oliver & Candappa 2003, 86)

Miksi vertaissuhteiden tarkastelu on tärkeää nuorten hyvinvoinnista puhuttaessa?

- Nykyiset keinot lasten ja nuorten osattomuuden / toiseuden ehkäisemiseksi eivät riittäviä
 - lasten ja nuorten olemassa olevien yhteisöllisten resurssien (communities of importance) tunnistaminen ja mobilisoiminen
 - nuorten "communities of importance" = perhesuhteet ja läheiset ystävyysuhteet
 - esim. syrjäytyminen = ystävien puutetta
- Yhteisyys toisiin ihmisiin
 - edistää ihmisten fyysistä ja psyykkistä terveyttä
 - edistää oppimista ja työllistymistä
- Ystävydessä ei ole kyse vain yksilöiden välisestä suhteesta vaan myös yhteisöllisestä ja yhteiskunnallisesta suhteesta! > OSALLISUUS

”Jos emme ole kiinnostuneita ystävyyksistä,
menetämme valtavan osan siitä, mikä on tärkeää
lasten ja nuorten elämässä ja keskeistä heidän
hyvinvoinnilleen”

Judy Dunn (2004) *Children's Friendships. The Beginnings of Intimacy*. Malden, MA:
Blackwell Publishing.

Miksi?

Koska riskit!

- ✓ Yksinäisyys
- ✓ Yhteisyydellä tuotettu osattomuus
- ✓ Ystävydestä neuvottelut ja stressi
- ✓ Ei-toivottu käyttäytyminen

Nasan Tur, Sea View, 2016

Miksi? Koska hyödyt!

- ✓ Sosiaalinen tuki
 - ✓ emotionaalinen, välineellinen, informatiivinen, kommunikatiivinen
 - ✓ yhteenkuuluvuus, osallisuus, huolenpito
- ✓ Huolehtiva kontrolli
- ✓ Identiteetti ja kuuluminen
- ✓ Toimijuus

Ystävyudet osallistavana potentiaalina

- Sosiaalisten ja kognitiivisten taitojen omaksuminen
- Sosiaaliset pulmatilanteet ja niistä neuvotteleminen
- Yhteiskunnallisista ongelmista ja kysymyksistä keskusteleminen
- Yleistynyt kuulumisen kokemus
- Tilallisten ja kulttuuristen rajojen ylittäminen
- Verkostoituminen ystävien kanssa ja ystävien kautta
- Uusien mahdollisuuksien avautuminen
- Yhteisöllisesti ja yhteiskunnallisesti hyväksytyjen arvojen omaksuminen
- Nuorten keskinäinen toimijuus ja kollektiivinen omanarvontunto
- Luottamuksen, solidariteetin, identiteetin, kuulumisen ja kansalaisuuden kiinnekohdat määrittyvät pitkälti ystävyyden kautta.

- Ystävyudet nähdään tyypillisesti nuorten hyvinvoinnin riskitekijänä enemmän kuin resurssina, jonka kautta riskejä voitaisiin ehkäistä.
- Nuorten spontaanit ystävyudet näyttäytyvät alituttuna, yksipuolisesti tulkittuna ja käytännön kentillä hyödyntämättömänä potentiaalina

Ystävyudet ja ikätoverisuhteet

ovat olennainen ja erottamaton osa lasten ja nuorten monimutkaista ja vaativaa sosiaalista maailmaa.

Ne ovat sekä

subjektiivisen hyvinvoinnin voimavara

että

merkittävä yhteiskunnallisen kiinnittymisen lähde.

Voitaisiinko – ja millä tavoin – nuorten spontaaneja ystävyyksiä
”hyödyntää” koulun, nuorisotyön ja sosiaalityön tavoitteiden
saavuttamisessa?

KIITOS!